

# CSENDŐRSÉGI LAPOK



Szerkeszti és kiadja  
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv  
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

*Egész évre* – – 12 korona

*Félévre* – – – 6 korona

*Negyedévre* – – 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.



# CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.  
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik  
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL  
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

## A katonai büntetőtörvény ismertetése.

Irtó: Justus.

(Folytatás.)

### Az őrszolgálati köteleességekértéről.

A kbtk. 230. §-a szerint minden szolgálatot teljesítő csendőr őrszolgálatban állónak tekintendő.

Ehhez képest a 231. §. értelmében megsérti ebbeli köteleességét, ha szolgálat közben elalszik, megittasodik vagy szabályellenes kényelembe helyezkedik.

Az őrszolgálat megsértésének eme esetei 1906. évi büntetőtörvény minősítettek a csendőrlegénység terhére is, azonban ez utóbbi jelzett év április hó 30-án kelt legfelsőbb elhatározás alapján kiadott 4588/eln. sz. honvédelmi miniszteri körrendelettel a csendőrségi szolgálat sajátlagos viszonyaira tekintettel, az addigi eljárás hatályon kívül helyeztetett, illetve a törvény 231. §-ához függesztett megjegyzés 2. pontja, a mely szerint: a csendőrök akár egyenként, akár szakaszokban vonulnak ki vagy bírsággal alkalmatlanságban megjelennek, vagy közérdekből valamely szolgálatot teljesíteni tartoznak: mindig őrszolgálatban állónak tekintendők, és az ugyanez megjegyzés 3. pontja, a mely szerint:

Járőrszolgálati köteleességsértés miatt a járőrlegénység is a 231., 232. és 234. §-ok szerint büntetendő az esetben, ha az ezen §-okban felsorolt oly cselekményekben vagy mulasztásokban válik bűnössé, a melyek általában őrszolgálati köteleességsértéseknek jelöltek; a járőrlegénység csekélyebb kihágásai ellenben a 242. §. értelmében büntetendők, töröltetett a az addig büntettként kezelt eme eseteknek utól kezdve vétségként való kezelése rendeltetett el a büntettként való minősítésre csupán a 235. és 237. §-okba ütköző őrszolgálati köteleességsértések maradtak meg.

Az említett 235. §. szerint: ha valamely fogoly biztos megőrzésére felállított őr, vagy ha valaki azon osztályból, a mely valamely letartóztatott egyén őrszolgálatával vagy gondozásával bízott meg, a fogoly szökését gondatlanság, szolgálatellenes magaviselet által vagy éppen szándékosan elősegíti: az őrszolgálati köteleességsértés büntetést követi el.

E büntett büntetése a 236. §. szerint abban az esetben, ha a fogoly szökése nem szándékosan segítettett elő, hanem csak gondatlan felügyelet, a járőr elalvása,

esetleg a fogoly mellőli eltávozása folytán idéztetett elő, hat hó aptól egy évig terjedhető börtön.

E büntetés mérve azonban ahhoz képest, hogy a megszökött büntetett veszélyessége kisebb vagy nagyobb mérvű volt, s a köteleesség kisebb vagy nagyobb fokban sértetett meg, esetleg öt évre is felemelhető, a szerint, hogy a bűnös csendőr az általa elfogott egyént folytatólagos szolgálati alatt őrizte-e tovább, vagy csupán mint fogolyőrizeti járőr rendeltetett szolgálatba.

De ha a letartóztatottnak szökése szándékosan segítettett elő, akkor a bűnös járőr nemcsak az őrszolgálat köteleességét sértette meg, hanem azért, hogy a büntetett miatt fogva levő vagy őrizete alatt álló egyénnek a megszökésre való alkalmat ravaszán vagy erőszak által könnyítette, vagy a nyomozó felsőbbség elé, a szökevény újbóli kézrekerítése tekintetében akadályt gördített, a kbtk. 523. §-a szerinti, a büntetettek elősegítése büntetében is bűnössé válik a a kbtk. 96. és 97. §-ai szerinti bűnhalmazatra tekintettel, valamint a kbtk. 524. §-a értelmében figyelembevéve azt is, hogy a fogoly súlyosabb természetű büntetett, pl. folségárulással, kémkedéssel, az állam hadierője ellen elkövetett büntetett, gyilkossággal, rablással vagy gyújtogatással van vádolva, vagy ilyenek miatt van elítelve: a büntetés egy és öt év közötti, esetleg öt és 10 év közötti időtartamban kiszabandó súlyos börtön leendő.

Itt megjegyzem, hogy a törvény szerinti «fogoly» elnevezés alatt a már kifejezetten «elfogott», esetleg már «elített» egyén értendő.

Az csendőrijárőrök által különös előszeretettel alkalmazott előzetes őrizet alá vétel esetében azonban, ha a Szolgálati utasítás 44. §-ában meghatározott 24 óránál tovább tartott is az, de még mindig nincs megállapítva s tanuvallomásokkal vagy bűnjelkekkel bizonyítva, hogy az őrizet alatt levő egyén csakugyan bűnös abban a «büntetthetben», a mely miatt ellene nyomozás folytatottatik, megszöktetése nem az őrszolgálati köteleességsértés büntetettének, hanem csak a vétségének ismérveit állapítja meg.

De, ha az ilyen gyanúsítottról, saját beismerése, tanuk vallomása vagy a nála talált bűnjelkek folytán, már előzetes őrizet alá vételkor «határozottan» tudható volt, hogy a nyomozás alatt levő büntetettnek csakis ő

**Hegedűt, harmonikát, tárogatót,** és a többi hangszereket általában

**MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA**



**STOWASSER J.**

és a többi hangszereket általában előzetes őrizet alá vétel esetében azonban, ha a Szolgálati utasítás 44. §-ában meghatározott 24 óránál tovább tartott is az, de még mindig nincs megállapítva s tanuvallomásokkal vagy bűnjelkekkel bizonyítva, hogy az őrizet alatt levő egyén csakugyan bűnös abban a «büntetthetben», a mely miatt ellene nyomozás folytatottatik, megszöktetése nem az őrszolgálati köteleességsértés büntetettének, hanem csak a vétségének ismérveit állapítja meg.



és a kir. udvari és hadsereg szállító, a Békéscsai-Tárogató-feltalálója, Budapest, II., László-utca 8. — Gyára: Öntőház utca 8. — Régi hangszerek javítása, vétel és beszerzése. — Árjegyzék minden hangszerrel külön küldetik.



vagy többek közt ő is tettese, tehát már az előzetes őrizet alá vétel helyett azonnal elfogandó lett volna, hiába nem jelenti ki a járőr nevezettnek az elfogását s hiába kezeli őt — helytelenül — mint őrizet alatt tartott gyanúsítottat, az elfogás kijelentésének elmulasztása, illetve a gyanúsított kezelésében megnyilvánuló szabálytalan eljárás, nem mentesíti őt, annak megszökése esetén, az alól, hogy cselekménye büntettnék minősítették, mert ilyen körülmények esetében csak akkor lesz a járőr mulasztása a kbtk. 242. §. szerinti őrszolgálati köteleességsértés vétsége, ha magát a megszököttet is csak vétség vagy más kisebb büntetendő cselekmény terheli.

Az őrszolgálati köteleességsértés büntetnének még most is érvényben levő másik esete a kbtk. 237. §-a szerint akkor fordul elő, ha valamely járőr vagy körjárat, vagy csak csendőr is, azon észrevett büntettet, vétséget, rendtelenséget vagy veszélyt, a melynek meggátlása vagy megszüntetése köteleességében áll, nem előzi vagy nem akadályozza meg, hanem azt megtörténni hagyja vagy éppen maga idézi elő vagy elősegíti.

Mintbogy pedig az az eset, hogy egy csendőrrjárőr valamely büntettnék vagy vétségnek minősülő közbiztonsági zavarnak megkezdését vagy befejezését közbelépés, beavatkozás nélkül végignézné, nem igen fordul elő, leginkább csak akkor válik bűnössé valamely csendőr az itt említett törvényszakasza ütköző büntettelt kövételében, ha a járőr egyik tagja közbelépés, megakadályozás nélkül elnézi, hogy a járőr másik tagja valamely egyént vallomásrabírás céljából bántalmazva, a hivatalos vagy szolgálatbeli hatalommal való visszaélés büntetttét elköveti, vagy valakit hatalmaskodásból, durvaságból bántalmaz s ekként azon súlyos (20 napi vagy azonfelüli gyógytartamu) testisértést okozna, vagy éppen emberölés büntetttét követné el.

De ez is igen ritka eset. Mert, ha a megjelölt bántalmazások előfordulnak is, abban rendszeren a járőr mind a két tagja részt vesz s így a hivatalos vagy szolgálatbeli hatalommal való visszaélés — vagy a súlyos testisértés — esetleg az emberölés büntetttében büntársakká válnak; vagy pedig, ha a járőrnek csak egyik tagja bántalmaz, olyankor teszi ezt, mikor a másik nincs jelen s így a bántalmazást meg sem akadályozhatja.

Ha mégis előfordul, hogy egy járőrtárs, a fentebbiek szerinti mulasztása folytán, a kbtk. 237. §-a szerint minősülő őrszolgálati köteleességsértés büntetttének bűnébe esik, súlyosabb esetben egy évtől öt évig terjedhető börtönnel, enyhébb esetben pedig hat hónaptól egy évig terjedhető börtönnel, még ennél is enyhébb esetben egy hónaptól hat hónapig terjedhető szigorú fogsággal fog büntetttetni.

Az eddigi törvényszakaszaokban meg nem jelölt őrszolgálati köteleességsértések, vagy az olyan fogoly megszökésének csupán elnézés vagy gondatlanság által

történt elősegítése, a kit nem büntett, hanem vétség vagy más kisebb büntetendő cselekmény terheli, a kbtk. 242. §-ába ütköző őrszolgálati köteleességsértés vétségét képezik s nyolcz naptól egy hónapig, vagy a körülményekhez képest három hóig is terjedhető fogsággal büntetttetnek; esetleg a Szolgálati szabályzat I. rész 648. pont b) alpontja értelmében fegyelmileg kiszabott fenyítéssel torolttatnak meg.

Mintbogy pedig, mint már fentebbe is említettem, a csendőrrjárőröknek szolgálat közben előforduló megittasodásai, indokolatlan elalvásokai vagy meg nem engedett kényelembe való helyezkedéseik, 1906. év óta vétségnek minősítettnek, ha őket ezenkívül más súlyosabb természetű büntetendő cselekmény nem terheli, a fentebb jelzett nyolcz naptól egy hóig, esetleg három hóig is terjedhető fogsággal volttának büntetttendők, de a Szolgálati szabályzat I. rész fentidézett pontja értelmében rendszeren fegyelmileg fenyittetnek meg.

#### A gyávaságról.

Gyávaság büntette békében el nem követhető. Mintbogy pedig a csendőr, különös szolgálati viszonyainál fogva, még háboruban is alig juthat abba a helyzetbe, hogy e büntettbe kiveredjék, eme büntettelt ismerveit feltüntetttő cselekményeknek vagy mulasztásoknak és ezek büntetttéseinek ismerttetttését mellözöm.

Ugyancsak hasonló okból mellözöm a fegyelem és rendháborítás büntetteit s ezek miként való büntetttéseinek ismerttetttését is.

A fegyelem és rend elleni vétség esetei közül is csupán a kbtk. 269. §-ának 1) pontjában foglaltakat említem fel, a mely szerint az a csendőr, a ki szolgálaton kívül való lereszegedés, adósságszinálás, éjjeli dorbézolás, takarodón túl engedely nélküli kimaradás és más, a szolgálatra nézve káros befolyás miatt tiltott cselekményekért fegyelmi uton már kétszer fenyittetttett és az ily tetten mégis újra rajta kapatikk: a fegyelem és rend elleni vétségben válik bűnössé.

A mint látjuk, itt maga a cselekmény fegyelmi kihágás ugyan, de a kétszeri ismétlés (visszaesés) által vétséggé válik s büntetttése a 270. szakasz szerint nyolcz naptól három hóig terjedhető fogság, súlyosabb esetekben ugyanily tartamu, esetleg hat napra is fel-emelbetttő szigorú fogság, a mi az altisztelnél esetleg lefokozással is súlyosbitható.

Általában azonban csak fegyelmi fenyítéssel torolttatik meg és ha a bűnös az ismételt fenyítés után sem akar javulni, sőt fegyelem és rendellenes viselkedését újabb visszaesésekkel súlyosbittja, a testületből a Szervezeti utasítás 37. §. III. pontjának 2. alpontja értelmében fegyelmi uton távolitttatikk el.

A szolgálati szabályok általában való mellözése által elkövetett büntettek egyes eseteit, a melyek ugyanis mulasztások által is elkövethetttők, már ugyanc közle-

**Ha fáj a feje**<sup>7</sup> ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 percz alatt a legmakaosabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.



mény «Általános határozatok» czime alatt ismerttettem. A többiek legnagyobb része a csendőrbíráskodás körében nem fordul elő, ismertetésüket ez okból mellőzöm s csupán azt az esetet említem itt meg, a mely szerint a Szolgálati szabályok általában való mellőzésének büntette a szolgálati hatalom áthágása által követetik el.

Ez előfordulhat a következő esetekben:

a) ha valamely akármilyen rendfokozatu katonai (csendőri) előljáró valamely alárendeltet, szolgálatközben ütéssel, lökdövéssel, rugással vagy más módon testileg bántalmaz, vagy lealacsonyító módon szidalmaz;

b) ha alárendeltet, előljáróik parancsára, törvényes ok nélkül fogságban tartatnak vagy a terhükre rótt tett és a bizonyítékok kellő kipuhatólása nélkül vagy olyképen fenytetnek meg, hogy ezáltal a büntetőhatalom túlhágtak;

c) ha a fizetésből, zsoldból, pótlékokból, habár nem nyereszkeskedési szándékkal, de jogellenesen levonások tételnek; azoknak a kellő időben való kiszolgáltatása, igazolható ok nélkül, megtagadtatik vagy a legénység szabályellenes beszerzésekkel terheltetik.

Az a) alatt ismertetett esetre vonatkozólag azonban a kbt. 289. §-ához fűzött 1. megjegyzés kimondja, hogy az alárendeltnek katonai (csendőri) előljárójuk által való bántalmaztatásai vagy szidatásai büntetteknek csak akkor tekinthetők s ilyenek gyanánt csak akkor büntethetők, ha a tett idején mind az alárendelt, mind az előljáró szolgálatban volt.

A «szolgálat» kifejezés alatt pedig, csendőri értelemben véve a dolgot, nemcsak az a szolgálat értendő, mikor a csendőri és előljárója közbiztonsági szolgálat teljesítésére, teljes felszereléssel kivezényeltek; hanem minden más szolgálati eljárás, pl. kihallgatás, napi rendszerinti oktatás, gyalog-gyakorlatokhoz, fegyverfogásokra és lovardába való kivonulások stb. értendők.

E mellett nem tesz különbséget a cselekmény elbírálása tekintetében, hogy a bántalmazás szolgálati vagy magánindokból történt-e.

Az alárendeltnek előljárójuk által történt más, t. i. szolgálaton kívül történt, bántalmazásai vagy szidatásai a törvény 292. §-a szerint büntetettek.

Az említett törvényszakasz értelmében «azon szolgálatellenes cselekmények vagy mulasztások, a melyek a hadseregbe vagy általában a szolgálatra jelentékeny hátrányt, vagy különös veszélyt nem vontak maguk után és a melyekre a katonai büntetőtörvényben kifejezett rendelkezés nem foglaltatik, fegyelmileg fenytendők; és csak azon esetben, ha a fegyelmi fenytés ugyanazon tett miatt már kétszer sikertelenül alkalmaztatott volna, az áthágás harmadik esetében már egy hónaptól három hónapig terjedhető egyszerű vagy szigorú fogság, esetleg, ha súlyosító körülmények forognak fenn, az altiszteknél a lefokozás is kimondandó».

Megjegyzem itt, hogy a törvény az imént említett szolgálatellenes cselekményeket vagy mulasztásokat: a Szolgálati szabályok általában való mellőzése vétségének minősíti és visszaesés nemlétében is csak abban az esetben engedi meg fegyelmi fenytéssel való megtorlásukat, ha egyedül maga e vétség, vagy szintén fegyelmileg fenytetető vétséggel kapcsolatosan fordul elő; de ha büntetellel vagy hadtörvényszéki ítélet útján büntethető vétséggel kapcsolatosan jelentkeznek, a törvény 97., 98. és 100. §-ai alkalmazásával, mint bűnhalmazatot képező cselekmények, hadtörvényszéki ítélettel toroltatnak meg.

Alaposabb megértés okából, mint példát, megemlítem itt a törvény 286. §-ának f) pontját, a mely szerint: «ha valaki a saját szolgálati használatára a kincstártól kapott rubázathoz, fegyverzethez, vagy a felszereléshez tartozó darabokat, a löszert vagy a szolgálati lovat. — a mennyiben ezek egyike vagy másika, a meghatározott használati idő leteltével nem lett tulajdonává, — eladja, eljuttatja, elzalogosítja, vagy pajkossághól elrontja, a mellett, hogy a törvény 208. §-ához fűzött 2. megjegyzése értelmében megfelelő kártérítésre kötelezendő, béke idején és ha osupán az itt felsorolt esetek egyikét vagy másikat követte el, fegyelmileg fenytetetik; de, ha bármiféle büntetellel, vagy hadtörvényszékileg megtorlandó vétséggel kapcsolatosan állapittatik meg ez a vétség a terhére, ezzel már bűnhalmazatot idéz elő, a mely a mellett, hogy cselekménye vagy mulasztása mérlegelésénél súlyosító körülményként vétetik, csakis a hadtörvényszéki elítélés keretében torolható meg.»

E vétséget elköveti a csendőri, ha szolgálati lovát hanyagságból, gondatlanságból vagy brutális bánásmód folytán megsérti; ha töltényeit madarakra, vagy indokolatlanul kutyára ellövedőzi; ha fegyverzetét, ruházatát gondatlanságból megrongálja; ha ruházatát bajtársaival elcseréli, vagy ha ez utóbbiakat bajtársainak eladja, vagy adósság fejében zálogba teszi.

Elcserélés vagy eladás esetében nemcsak az át- vagy eladó, hanem az át- illetve megvevő is megfenytetetik.

Közleményem eddigi részében a katonai büntettek és vétségek, valamint ezek büntetései ismertetését befejezván, a továbbiakban áttérek más — az úgynevezett közönséges — büntettek és vétségek, valamint ezek büntetései ismertetésére.

(Polyt. köv.)

## ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

### Ártatlan cigányok.

Jóforgalmu kocsmá és szatócsüzlete volt Glöckner Izidor németszéki (Baranya m.) lakosnak. A vásárló közönség — különösen az estéli órákban — el szokta lepni üzletét s ilyenkor Glöckner egy pillanatra sem hagyhatta el helyét. A nagy elfoglaltság dacára sem

**BUTOR**

késpénsért v. részletfizetésre legjutányosabb áron  
**EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL**  
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.  
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

**BUTOR**



alkalmazott idegen segéderőt üzletében, mert — mint mondá — idegekben nem bízik meg és csak kizárólag a külső, durvább munkára tartott egy 20 éves szolgát.

A nap forgalmasabb szakában felesége segédkezett az üzletben, míg anyósa a konyha körüli teendőket végezte, a szolga pedig rendszerint az istálló körül foglalatoskodott.

Ily beosztással dolgoztak 1906. évi október hó 10-én este is, midőn különösen sok volt a vendéközönség. Mint rendszeren, ekkor is, üzletzárás után, úgy 10 óra tájban fogtak a vacsorához, előbb azonban Glöckner a napi bevételt megszámlálva, a lakószobájában elhelyezett kisebb írományszekrénybe akarta helyezni, hogy azután nyugodtan vacsorázhasson. Ezuttal azonban egy váratlan és nem valami kellemes meglepetés érte. Ugyanis a keresett írományszekrénynek — melyben Glöcknernek úgyszólván egész vagyona benne volt — csak a helye maradt meg, míg a butordarab 1800 korona készpénzzel, két darab takarékkönyvvel és több fontos írománnyal ismeretlen módon eltűnt.

Tjedségéből történt felocsudása után Glöckner egész házanépét összehívta, azonban a szekrény hová és mikénti eltűnésére nézve felvilágosítást adni senki sem tudott, de még csak következtetni sem lehetett, mert a szoba ablakán vasrács lévén, míg az ajtón át csak a koromszobában keresztül lehetett volna kivinni, ez utóbbi helyen pedig állandóan Glöcknerné ügyelt fel, tehát a szekrénynek eztoni kivitelét észrevette volna, ezenkívül Glöckner úgy nyolcz óra tájban egy 50 koronást is felváltott a benne elhelyezett pénzből, mely alkalommal még minden rendben volt. A kérdéses szobából vezetett ugyan egy ajtó a mézsárszékbe, itt azonban szintén nehézségekbe ütközött a szekrény kivitele, mivel a mézsárszékbe az udvarra nyíló ajtó belül keresztvassal, lakattal lévén elzárva, sértetlen állapotban találtatott. Ezenkívül csak egy a padlásra nyíló szelelőlyuk volt, hol egy ember is csak kinnal tudna átbujni. A szobában különben minden rendben maradt és semmiféle nyom sem volt felfedezhető, melyből a tett mikénti és ki általi elkövetésére következtetni lehetett volna.

Glöckner az esetet bejelentendő, szolgáját — ki egyébként maga is ajánlkozott — a komlói őrsre küldte, míg maga az akkori sásdi — jó nyomozó hírében állott M. P. járásörmestert ment felkérni a nyomozás megajtására.

Kéjfelután egy órára járt az idő, midőn Glöckner a sásdi őrsraktanyába ért a nálam, mint az ottani akkori II-od altisztnél, előadta panaszát azzal, miszerint az illetékes komlói őrs értesítésén kívül a járásörmestert is meg akarja kérni a nyomozás megejtésére, mivel az eset kiderítésétől függ egész vagyoni egzisztenciája.

Jelentést tettem őrsparancsnokomnak, ki a panasz felvétele után azonnal kivényelt két járőrt megfelelő

utasítással, míg a panaszosnak megígérte, hogy az esetben, ha a komlósi őrs parancsnoka, ki szintén ügyes nyomozó, a bűnesetet ki nem deríti, ő is ki fog szállni.

Másnap, alig hajnalodott, a komlósi őrs két járőre az őrsparancsnokkal és a sásdi őrsről is két járőr a helyszínen megjelent, a helyszíni szemlét megejtették s ez alkalommal az írományszekrényt a ház mögötti kertben feltörve s teljesen kifosztva megtalálták, de egyéb nyomra vezető bűnjel felfedezhető nem volt, mert hétszázóra esett az eső, a lábnyomok is teljesen elmosódtak.

A járőrök gyanuja a — bár igen megbízható és szolid fiúnak jelzett — Szlávik János 20 éves szolgára irányult, — miután azonban a bűnjelek utáni minden kutatás és a fiu kikérdezése eredménytelen maradt — nevezett szabadon bocsátatott.

A szolga úrtatlanságát Glöckner hozzátartozói is bizonyították azzal, hogy egész este a konyhában tengerit morzsol, csupán egyszer 15—20 percze távozott el, de akkor is egy szakadt gyepőlészárt vitt el megvarratni a szijgyártóhoz; ezt az iparos is bizonyította.

Miután a nyomozás ezirányban eredményre nem vezetett s mert a szekrénynek a szobából észrevétlenül való kivitele szinte lehetetlennek látszott, a járőrök abban kezdtek gyanakodni, hogy a káros a lopást hitelezőinek félrevezetése céljából csak színleli.

Glöckner erre nézve ki is kérdeztetett, de ezen gyanúsítás ellen a leghatározottabban tiltakozott, bizonyíték pedig ellene nem volt beszerezhető, s így az ezirányú kísérlet is eredménytelen maradt.

Miután minden puhatólás, kikérdezés meddő maradt, a nyomozás egyelőre befejeztetett.

Glöckner most már, meggyanúsítása miatt is, újból eljött Sásdra s kérte M. P. járásörmestert, hogy személyes közreműködésével mentse meg valamikép a teljes tönkremenésétől.

A járásörmester kiszállott a helyszínére s a komlói őrsparancsnok közreműködése mellett azon megállapításra jutottak, hogy a lopást ezigányok követhették el akként, hogy a ház hátsó tűzfalán lévő lyukon bemásztak, a padlásról a szelelőlyukon leereszkedtek a mézsárszékbe, innen a zártlan ajtón bementek a lakószobába s az egy méter magas és 70—80 cm széles, alig 30—40 kilogrammnyi súlyú szekrényt először a mézsárszékbe emelték, majd álkulcs segélyével kinyitották a mézsárszéknek az udvarra vezető ajtaját, s így ezen keresztül kivitték a szabadba, s azután az ajtókat előbbi állapotukba juttatva, kimásztak s a szekrényt feltörve elmenekültek.

Ezután a szolgát megöregeszer, de ezuttal is eredménytelenül kikérdezték, környezetét átkutatták s a további nyomozást azzal fejezték be, hogy a környékbeli ezigányokat fogják megfigyeltetni, mert nézetük szerint csak azok követhették el a jelzett lopást.

**GYERÜNK CSAK !!**  
BESZÉLŐGÉPET és LEMEZT. FUVOS és VONOS HANGSZERT  
CIMBALMOT, ORÁT, EKZITERFELET, REVOLVERT, LÁTÉSVÉRT  
TITKÁRSÁGI ÉS VÁRSZAKASZ  
CÍKREI VÁSÁRRAKÉPES BESZÉLTETI IS.

**SZANTÓ LAJOS**  
SZEGEDRE, (VÁROSI BÉRHÁZ) VÁSÁROLNI !!  
NEM TUDAT ARU  
NEM ÜZEM BÉRLÉSÉRE !!  
JO HIRREVI CEDEM  
KÉZKÉSZKÉK MINDENKÉNT!



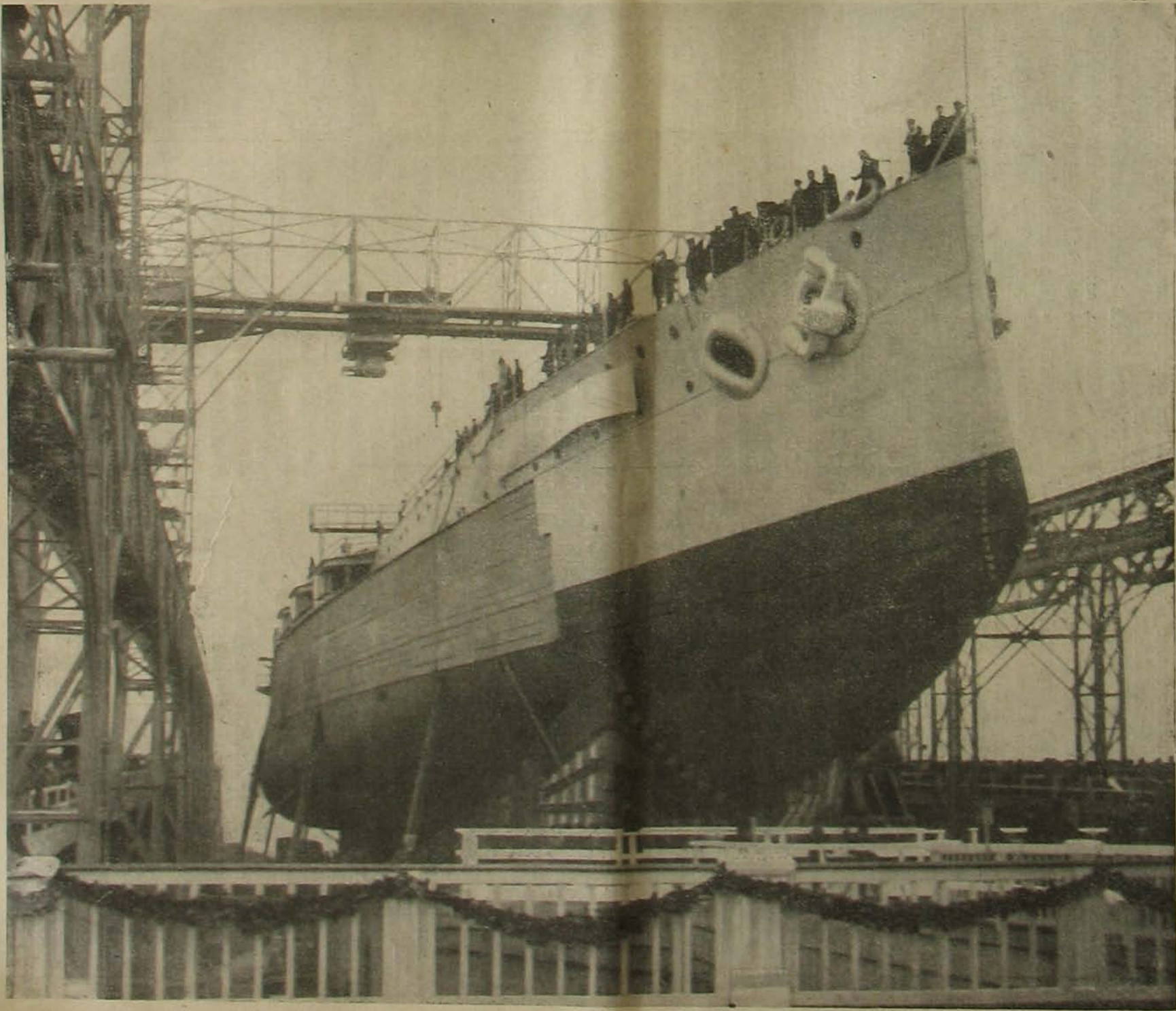
## GYERÜNK CSAK

Csendőrségi strapa kerékpárt és varrógépet,  
hangverseny gramofont és finom Angyalos-  
lemezt, Pathé tündökűlő beszélőgépét, cimbalmot,  
harmonikát, eziterát, tamburiszt, orát, ékszersz-  
félék, önbortyálót, villanyoskézi és szablam-pát,  
látósvet, revolvert, fénypáncsógépet, színháztartási  
tárgya at. — Nagyon kedvező részletfizetésre!  
Képes nagy szolgálatom ingyen küldöm!

**SZANTÓ LAJOS-hoz**

SZEGEDRE, (VÁROSI BÉRHÁZ) VÁSÁROLNI !!





• A Szent István, dreadnought vízreboesátása Fiumében.



Október 24-én újból beállított Glöckner a sásdi őrsre. Elmondta, hogy a lopást megelőző napokban két cigányt láttak Németszéken, majd azt is hallotta, hogy a bakóczai örskörlet területén több karaván cigány kóborol, kik sűrűen lakodalmaznak és aranypénz is van náluk, mint a milyen az ő pénze között is volt 150 korona összegben.

M. P. járásőrmester a sásdi őrsről két és a bakóczai őrsről is egy járőrt kirendelt azzal, hogy az összes környékbeli cigányokat, a náluk talált bolmival együtt kísérik Sásdra.

A járőrök két napi nyomozás után mintegy 150 főnyi cigányt kísérték be, kik közül Kovács József, Lakatos Sándor és Szajkó Sándor — mint a kiknél mintegy 100—120 korona aranypénz volt — bebatóbb kikérdezés alá vétetett és M. P. járásőrmester vezetése mellett további nyomozás megejtése végett Németszékre kísértetett.

Két napi nyomozás után sem sikerült nevezettekro egyebet kideríteni, mint azt, hogy a náluk talált aranypénz megszerzését és a jelzett lopás idején holtartózkodásukat elfogadhatóan igazolni nem tudták, miért is a sásdi kir. járásbírósnak átadták.

A bíróság az illetők ellen szintén azon alapon az előzetes letartóztatást elrendelte.

Épen midőn ezen cigányokról készült a tényvázlat, beállított az őrsre Szlávik, a Glöckner szolgálja, azon kéréssel, miszerint állítson ki részére az őrs egy bizonyítványt arról, hogy cselédkönyvét gazdájától ellopták, különben nem hajlandó a szolgabírói hivatal másodlatot kiállítani neki.

Miután az ellopott holmik között nevezett szolga cselédkönyve tényleg szerepelt, a szolgabírói hivatalhoz tett jelentésben az őrs erre is kiterjeszkedett, mire az illető meg is kapta az ideiglenes szolgálati igazolványt.

November 1-én a sásdi örskörlethez tartozó Mindszenten van a környékbeli községek évi utolsó bucsuja. Erre való tekintettel még az ötödik községből is ellátogat oda minden valamirevaló legény és leány s mert olyankor már az újbor is kiforrt, melyből Baranyában minden háznál bőven akad, nem lehet csodálkozni, hogy a bucsu napján mindenki vigan van.

Ilyen bucsu volt 1906. évi november 1-én is. Egy 5—6 főnyi csoport élén ugyancsak kurjongatott egy legényke, kiből mikor közelebb értek, Szlávik, Glöckner szolgáljára ismertem. No de mindennek vége szokott lenni a maga idejében, azonban Szlávik jó kedvének, úgylátszott, előbb vége szakadt, mert midőn engem meglátott, bár úgy tettem, mintha nem figyelném, mégis akárcsak torkon ragadták volna, úgy elhallgatott. Láttszott rajta, hogy nem tiezta a lelkiismerete.

Szótlansága társainak is feltűnt s faggatták is, hogy csak nem félsz az őrsvezető úrtól, hisz ma bucsu van s ilyenkor szabad dalolni. A megjegyzésre úgy tettem, mintha mitsem hallottam volna s tovább mentem.

Hogy feltűnést ne keltssek, megbíztam egy koros bi-

zalni emberemet Szlávik megfigyelésével. Az öreg elég eredményesen dolgozott, a mennyiben megállapította, hogy a vendéglőben Szlávik kontójára mulattak társai, s a zenészeket is ő fizette; azt is megállapította, hogy két izben arannyal fizetett és még maradt is nála aranypénz.

Később odaérkezett őrsparancsnokomnak ezen értesülésemet jelentettem, azonban ő — mint a ki a bíróságnak átadott cigányok bűnös voltáról tántoríthatatlanul meg volt győződve — jelentésemet nem vette figyelembe s észleleteimre megjegyezte, hogy azok képzelődések, egyben a Glöckner-féle lopási esetet kiderítettnek nyilvánította annál is inkább, mivel a bíróság is osztozott az ő véleményében.

November 8-án Cz. V. próbacsendőrrel utba lettem indítva rendes járőrként azon őrsjáratba, melyben Mindszent község volt. Odaérve besugómat felkerestem, kitől megtudtam, hogy Szlávik már ottbagyta Glöcknert és hogy Cserdi községben a nagyvendéglősnél szolgál.

Atmentünk Cserdi községbe és pedig azért, hogy Szlávikot mint járőrvezető személyesen is kikérdezhessék, a mire előzőleg alkalmam nem volt, mert a nyomozást nálamnál mindig idősebb altiszt vezette.

Én határozottan megvoltam győződve Szlávik bűnösségéről, de erről eljáróimat meggyőzni nem tudtam.

Cserdi község felé menet a szentlőrinczi őrs egyik járőrével találkozva, Cserdiben együttesen két bizalmi egyén jelenlétében újból kikérdezés alá fogtuk Szlávikot. A kikérdezés nem vezetett ugyan eredményre, de annál jobban megmotosása. Ekkor már volt többrendbeli új ruhája, ezüst órája és láncza, majd az istállóban elhelyezett ágyában a zsupszalma közül előkerült az egész ellopott pénz, alig 50—60 korona hiánnyal, mire azután töredelmesen bevallotta bűnét.

Nevezettet a bűnjelekkel együtt azután átkísértük a lopás helyszínére, hol a káros bosszankodva fogadott bennünket, mivel az ő moggyőződése is ellenkező volt, de annál nagyobb volt öröme, midőn vagyonát viszontlátta.

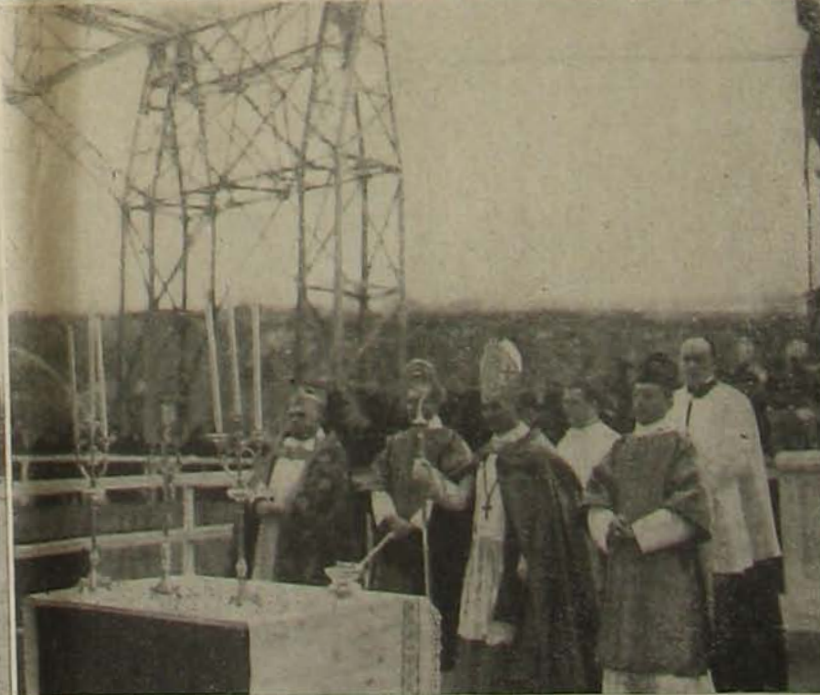
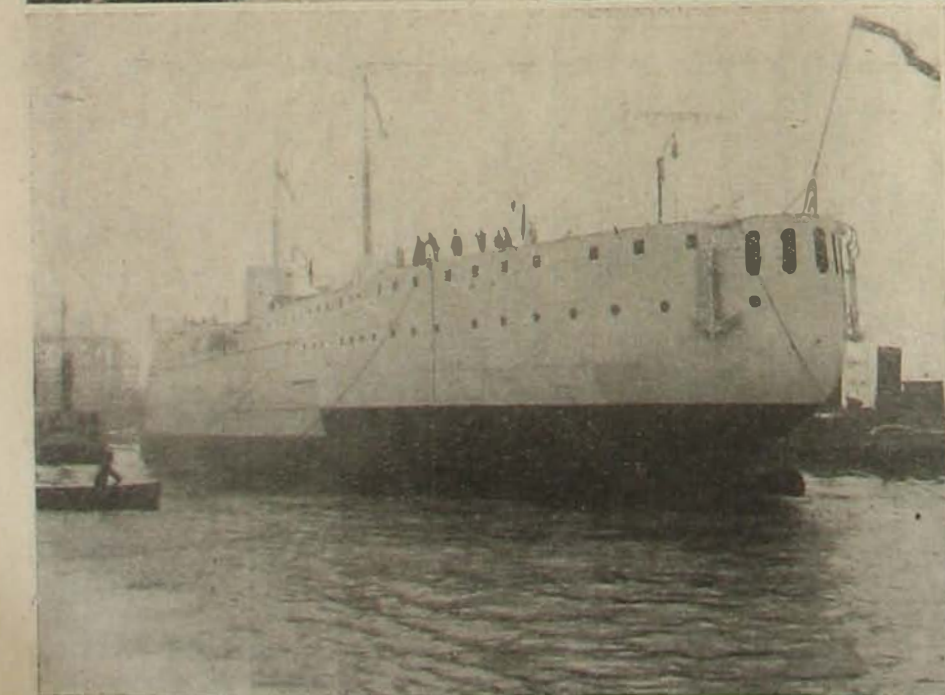
Előkerültek továbbá a takarékkönyvek és egyéb okmányok, sőt Szlávik cselédkönyve is, mely tárgyak Németszék és Komló községek közötti útvonal mentén egy vízmosásos szakadék oldalába voltak beásva, hová ép akkor vitte magával, midőn a komlói őrsre a lopás megtörténtét jelenteni ment.

Szlávik eladta, hogy a lopást azon idő alatt hajtotta végre, míg a gyeplesziúrt varratni járt és pedig olyformán, mint azt a járásőrmester a komlói őrsparancsnokkal állapította meg.

Szlávik 1906. évi november 10-én a bűnjelekkel együtt ugyancsak a sásdi kir. járásbírósnak lett átadva, az ott letartóztatásban volt három cigány legnagyobb öröme, kik nyomban szabadon bocsáttattak.

Ezen eset megírására leginkább az késztetett, hogy reá mutassak azon nem mindig helyes eljárásra, mely szerint — különösen bonyolultabb nyomozásoknál — a





A «Szent István» dreadnought vízrebocsátása Fiumében. — 1. Mária Terézia főhercegnő Haus tengeruaggyal a dísz-sátorban. — 2. Mária Terézia főhercegnő, gróf Tisza István, gróf Wickenburg István, báró Harkányi János és báró Burrián István miniszterekkel. — 3. A «Szent István» bevontatása az uszó dokkba. — 4. Egyházi szertartás a vízrebocsátás előtt.



nyomozás irányítói nem veszik figyelembe náluknál fiatalabb bajtársak sokszor nagyon is helyes véleményeit, hanem tisztán saját nézetükre fektetik a fősúlyt, pedig nagyon sokszor beigazolást nyer azon arany igazság, hogy «több szem többet lát».

## ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

### Az aszfalt.

Nemrég, sétálva az utcákon, egy helyen fojtó bűz ütötte meg az orromat: nagyon ismerős szag, a melynek élvezetéből a városok lakóinak ugyancsak bőven kijut. Magam se tudom miért, ez egyszer megálltam és figyelemmel szemléltem azt, a mi előttem történt: elnézegettem a vastagtalpú cipőkben járó munkásokat, a mint lapátolták, egyengették, melegített vas-bunkókkal simára vasalták a gözölő barna, csokoládészinű port, a mely abban a perczen olyan keménynyé lett, mint a kő. Nagyszerű egy anyag ez! mondtam magamban, aztán a fölött kezdtem gondolkodni, hogy ugyan mi az, a mit én erről az anyagról valaha tanultam? Kiderült, hogy bizony nem tanultam én róla soha semmit, sőt még nem is olvastam, ennél fogva valóban sejtelmem sincs arról, hogy mi az aszfalt?

És az emberek százai, meg ezrei, a kik az aszfalttal burkolt utcákon járnak, szintén nem tudják, mi ez az anyag voltaképen, és honnan kerül hozzánk?

Azok, a kik nálunk dolgoznak velé, nem tudnak e kérdésre feleletet adni, még maguk az aszfalt-vállalat intéző emberei, mérnökei sem. Miután a dolog kezdett rám nézve izgatón lenni, utánna jártam. Mondhatom, hosszú hónapokig tartott, a mig megtudtam, hogy mi az aszfalt voltaképen, és honnan származik?

A titokzatos aszfalt nem a mai kor felfedezése, mert már a régiek ismerték, ezelőtt évszázadokkal. Az aszfalt voltaképen ásványvegyület, a mely a bitumen-félék közé tartozik. Ez a bitumen a föld sok helyén található, és vegyi összetétele: nitrogén, kén, szén és hidrogén, de van benne egy kevés vas és aluminium is. Van továbbá szilárd, cseppfolyós és légnemű bitumen, ez utóbbi a legtisztább, mert a másik kettő sok idegen anyagot is tartalmaz. Az a mód, a hogyan a bitumen a természetben keletkezik, a geológusok és vegyészek előtt teljesen ismeretlen, csupán az bizonyos, hogy keletkezésében organikus erők is részt vesznek.

Az aszfaltot már a legrégebbi korban ismerték és használták, babér nem arra, a mire ma, t. i. utak burkolására. A Rajna völgyében, továbbá Trinidad szigetén és Kaliforniában azt a megfigyelést tették, hogy a kocsikról lehulló aszfalt, ha más kocsik kerekei legázolták azt, azonnal kemény lett, mint a kő. Természetes, hogy ez a megfigyelés nem maradt kihasználatlanul. Úgy 1840 körül már kísérletet tettek, hogy Páris egyik utcáját aszfalttal burkolják, a melybe kvarcot kevertek. A kísérlet nem sikerült, még pedig azért nem, mert a kvarc nem alkalmas az aszfalttal való vegyítésre. A balsiker nem riasztotta el végleg a vállalkozókat, új anyagokat kerestek a vegyítéshez és találtak is.

Párisban 1850-ben már több utcát burkoltak aszfalttal és nemsokára Londonban és Európa több városában alkalmazták ezt az anyagot, a mely akkor még kizárólag Trinidad szigetéről került ki.

A biblia és kereszténység előtti időkben az aszfaltot úgy használták, mint a csemmentet és pedig tisztán, úgy, a mint a természetben találták azt. Egyiptomban is

ismerték az aszfaltot és a halottakat takarták be vele: az aszfalt megakadályozta a feloszlatást és így maradtak ránk a több ezer éves emberi holttestek: a múmiák. Az ókor világvárosaiban: Ninivében, Babylonban palotákat építettek aszfaltból.

A középkorban ezt a különös anyagot majdnem teljesen elfeledték. Csupán a tudomány tartotta számon létezését, praktikus alkalmazásáról nem tudunk semmit. A tizenkilencedik század aztán újra felfedezte és manapság már egyértelmű a vélemény, hogy az aszfalt valamennyi útburkoló anyag közt a legkitűnőbb.

A régiek aszfaltja a Vörös-tenger mellékéről származott, a hol azonban nem találni azt nagyobb tömegekben.

Ma az aszfaltot Trinidad szigete, Venezuela és Kuba szállítja. Mind a három helyen az aszfalt nagy tavakat képez, a melyeknek különössége az, hogy bennük az aszfalt nem cseppfolyós, hanem szilárd állapotban van. A trinidadai aszfalt-tó mintegy ezer hold terjedelmű és százötven láb magasságban van a tenger színe fölött. Ez a tó örökös mozgásban van, az apály és dagály tünete épen úgy mutatkozik rajta, mint a tengerben. A csodálatos és titokzatos tó közepe ezenkívül magasabb, mint a szélei és habár szünet nélkül hordják belőle az anyagot, még sem lesz kevesebb soha.

A tudósok előtt ma is megfejthetetlen tünemény ez. A trinidadai aszfalt-tó mélységét körülbelül száz lábnyira becsülik, de a becsülés csak önkényes, mert a tó fenekéig hatolni eddig még nem sikerült. Erre különben nincs is szükség, mert az aszfalt bányászata mindössze annyiból áll, hogy a tó anyagát kocsikra rakják és elviszik. Az aszfalt nem ragadós és nem hagy nyomot az ember kezében, ha szétörzöszöli az ujjai közt. Akármennyi anyagot hordanak is el a tóból, pár óra múlva már új anyag van a helyén.

A venezuelai aszfalt-tó háromszáz kilométerre van a trinidadai tótól és a geológusok megállapították, hogy a két tó összeköttetésben áll egymással. A kubai aszfalt-tó még nagyobb, mint a trinidadai és a venezuelai együttevé.

Európában is több helyen (így Krassó-Szörényben) és a Kaspi-tengernél is vannak igen nagy aszfalttelepek.

Érdekes végül megemlíteni, hogy az aszfalttavak a világ legforróbb helyei. A hőség rajtuk a déli órákban 50—60 fok Celsius. E miatt az aszfaltot nem is lehet bányászni, csak éjjel, vagy a kora reggeli órákban. Már délelőtt tíz óra felé a munkát beszüntetik, mert nincs ember, a ki ezt a meleget hosszabb ideig kibírná.

## KÉPEINKHEZ.

### A Szent István dreadnought vízrebocsátása.

Hadi tengerészetünk hajóparkja ismét gazdagabb lett egy hajóóriással. Január 17-én ugyanis vízrebocsátották a legújabb s egyidejűleg Szent István névre keresztelt dreadnought-típusú csatahajót, a mely már negyedik ebben a sorban. Még ugyan nincs kész a hajó, csak az alapépítménye, de a még hiányzó részt és a berendezését majd csak a vizen építik rá s beletelik még jó néhány hónap, mig teljesen felszerelve, rendeltetésének átadhatják.

De hát ez nem is lehet másképp, mert egy ilyen hajó oly óriási teher, hogy teljesen kész állapotában alig lehetne meg is mozditani a szárazföldön. Képzelsen maga elé az olvasó egy 151 méter hosszú, 27,2 méter széles, négy emeletnyi magasságú kolosszust, a melynek csak vízkiszorító képessége 20,300 tonna, tehát kétez-



háromezer métermázsa, s így valamennyire hozzávetőleges képet alkothat magának egy ilyen tengeri óriásról, a melynek a vizen való mozgására is 27,000 lóerős gépek vannak a gyomrában elhelyezve s e rendkívüli erő által mozgatva, 21 csomó tengeri utat tesz meg óránként, a mi mintegy 36 kilométer sebességnél felel meg.

Egy ilyen csatokolosszus vízrebocsátása birodalmi jelentőségű esemény lévén, rendszeren Ő Felsége vagy megbízottja jelenlétében és egy, a királyi családhoz tartozó főhercegnő, mint keresztanya közreműködése, s a legfőbb katonai és polgári méltóságok részvétele mellett és a lehető legdiszesebb szertartásokkal rendezett ünnepség keretében megy végbe.

Ezuttal is így történt. Királyunkat Mária Terézia főhercegnő Ő Felsége képviselte az ünnepélyen s ugyancsak a főhercegnő töltötte be a keresztanyai tisztet is. Az ő szavára durrant szét a hajó elején elhelyezett pezsgős palaczk, hogy a keresztelés jelzéséül a világ legfinomabb italának gyöngyöző cseppjeivel fűrészsze meg a hajó orrát, mielőtt elemébe, a tengerbe merülhetne az emberi tudomány és a technika vívmányának eme bámulatra méltó alkotása.

A jelen számunkban közölt egyik képen magát a hajó-óriást, a többiek pedig az ünnepélyes keresztelési szertartás egyes mozzanatait mutatjuk be olvasóinknak.

## HIREK.

Baleset. Bercsa Lukács bereczki örsbeli csendőr, jan. 17-én fegyvertisztogatás közben, jobb mutatóujját véletlenül ellötte. Sérült a kórházba szállított. A vizsgálat bevezettetett.

Megzavart mulatság. Petróczki Gábor nyírtassi örsbeli csendőr, január 19-én Berkesz községben, az ottani fiatalság által rendezett táncmulatságon meghívás folytán, örsparancsnoktól nyert eltávozási engedély mellett megjelenve, résztvett. Fekete Pál és Méhész János bereczki lakosoknak a csendőr jelenléte nem tetszett s azt az általuk inscenált rövid szóváltás után, jó falusi szokás szerint «helybenhagyási szándékkal» megtámadták. Vállalkozásuk azonban balsikerű volt, mert Petróczki csendőr támadói ellen kardot használt és Feketét gyomron szurva életveszélyesen, Méhészt pedig könnyen megsebesítette.

Szerelmi dráma. Uhrin János hatvani örsbeli csendőr, január 19-én éjjel, az ottani vasuti vendéglőben Tóth Erzsébet pinczerleányt forgópisztolyal agyonlötte és azután öngyilkos lett. A csendőr megbalt, a leány pedig életveszélyes sérülést szenvedett.

Kérelem. Vincze János II., Ujaradon állomásosó próbacsendőr, kéri a III. számú csendőrkerületnél szolgáló Kálózi Andrást, hogy címét egy fontos okból mielőbb tudassa véle.

## KÜLÖNFÉLÉK.

Az élet meghosszabbítása. New-Yorkban új tudományos szervezet létesült, melynek célja meghosszabbítani az emberéletet. Az intézet elnöke William Taft, az Egyesült-Államok volt elnöke és egyik vezetője Gorges ezredes, ki a Panama-csatorna ásása alatt a higiénia-ügyelt. Az intézet működéséhez az életbiztosító társaságok adják a tőkét. Mindenki, a ki életét olyan intézetnél biztosította, mely anyagilag érdekelve van az alapítás-

ban, a hányszor épen kedve tartja, annyiszor konzultálhat és pedig ingyen az élethosszabbító intézet orvosi celebritásaival. Az intézet rendkívül sok röpiratot ad ki a testi higiéniaról, a lakás higiénijáról, egyszerűval erős munkát fejt ki az egészség megtartásáért.

A madár mint időjós. Egy Filippesen nevű meteorológus a ki a madarak időjósító tehetségére nézve végzett tanulmányos kísérleteket, érdekes cikket írt az időjósító madarakról. Filippesen az időjósítás szempontjából négy osztályba sorozza a madarakat, a szerint, a mint eső, vihar, fagy vagy zivatar jövendöléséről van szó. Megbízható megfigyelések azt bizonyítják, hogy a madarak közt tulajdonképpen esőjósok nincsenek, nem tudják megjövendölni a vihárt sem. Itt is semmiféle ténnyel meg nem okolt hiedelemről van szó, hogy vannak bizonyos szárazföldi és vízi madarak, melyek megjósolják a vihar közelségét. Egészen másképpen áll a dolog a faggyal és a zivatarral, a melynek megérzése iránt a madárvilágban bizonyos képesség észlelhető. Ez a tehetség nincs meg azoknál a madaraknál, a melyek a telet és nyarat itt töltik és a télen sűrűn megtollasodnak, de a tulajdonképeni vándormadarak közt meg lehet találni a zivatar és hideg legjobb jövendölőit. Legérdekesebbek természetesen az északról jövő tengeri madarak, a melyek a kemény hideg beálltával a melegebb, délibb partokra szállnak. A vadkacsák, vadludak igen érzékenyek az időjárás változása iránt, a hópinty szintén meglehetősen megbízható időjós. Ha például a hópinty télen az északi tenger partjaira száll, sőt még délibb vidékre, erős hideg jár nyomában, ha fagy idején jelenik meg az északi tenger partján, vagy még jobban észak felé tart, csaknem bizonyos, hogy esőzés lesz. A legmegbízhatóbb időjósok közé számítja Filippesen az ezüstsirályokat. Gyakran még derült az égbolt és magasan áll a barométer, a mikor a sirályok félénken röpködnek és aztán nagy zajjal tovaszállnak. Nemsokára rá közelben vagy távolban sűrű fellegek vonják be az eget.

Utczaburkolat kaucsukból. Londonban azzal kísérleteznek, hogy néhány utcát kaucsukkal burkolnak. Az első kísérletet a New-Kent Roadon tették, de rögtön utána a Strandon, London egyik legforgalmasabb közlekedési terén próbálkoztak vele. Ezt a londoni hiradást mi budapestiek irigylehetjük leginkább, mert nálunk a gránát épen olyan rossz, mint az aszfalt, fa, vagy kerámit burkolat. Persze csak olyan gazdag város, mint London engedheti meg a fényűzést, hogy kaucsukkal burkolja előkelőbb utcáit. A gummiárak ugyan mostanában estek, de a kaucsuk még mindig sokkal drágább a fánál.

Nők a fegyházban. A fogházak reformálására alakult amerikai állami bizottságnak két hölgy tagja önkéntes fogolyként a nők auburni fegyházába ment, hogy tanulmányozzák a rabok életét és annak idején majd reformjavaslatokat tehessenek. A két hölgy, Dady C. és Watson Erzsébet már elhagyta a fogházat és a tapasztalatokról érdekes jelentésben számolnak be. Mindjárt a «bebörtönözés» után alaposan megfürdették őket. Ezután még kellemetlenebb procedúra következett. Hajukat petróleummal megmosták és szabályszerű frizurába fonták. Az örködő asszonyoktól gypaju alsóruhát kaptak és meztelán kellett végighaladniok hosszú folyosókon, az emberek száza között, míg ozellájukig érték. Toiletteszükeleteik kielégítésére egyetlen türölközőt kaptak és ezt is egy hétnek utána cserélték ki. Dady kisasszonyt igen meglepte, hogy nem találkozott azzal a durva beszédmodorral, a mitől félt. A foglyok, az örök, kedvesek



voltak irányukban, egyébként azonban kellemetlen impressziókkal távoztak. Azt állítják, hogy a nőfogyokkal kegyetlenebbül bánnak, mint a férfiakkal és főleg azt a lehetőséget veszik el tőlük, hogy beszélhessenek. Így például egy négerasszonyt kegyetlenül leszidott az örökös nő, a miért jókedvében felkaczagott. Igen sok reformjavaslatl állottak elő tapasztalataik alapján. Véleményük szerint legfontosabb, hogy az örülteket és a betegeket különválasszák a többiektől, kívánják továbbá az örök fizetésének javítását és a szolgálat könnyítését. A durva, ingerlékeny bánásmódra, azt hiszik, a kimerítő tizenkét órás szolgálat viszi őket.

Rablás spanyolosan. Olmedóban, Spanyolország Valladolid nevű tartományában a város egyik gazdag és tekintélyes polgáránál, ki nagyon vallásos érzelmű, egy este két dominikánus szerzetes jelent meg és éjjeli szállást kért. Az istenfélő házigazda örömmel és hódolattal fogadta a dominikánusokat, különösen mikor megtudta, hogy a Madrid melletti Mejórada-kolostorból valók. A házigazda néhány rokonságban állott ezzel a kolostorral, miért is pompás vacsorával és a pince legértékesebb boraival vendégelték meg a vándorló barátokat. Vacsora után a család nyugovóra tért, csak a gazda maradt az ebédlőben, élénken beszélgetve a dominikánusokkal. Beszélgetés közben a dominikánusok hirtelen felngrottak székeikről, bő csuhájuk alól hatalmas pisztolyokat rántottak elő, a fegyvereket szíves háziuruk mellének szegezték és több ezer pezetát követelték tőle. A gazda egészen megzavarodva, az egyik szekrényhez ment és kivette a kívánt összeget. A csuhás rablók nyugodtan megszámlálták a bankjegyeket és felszólították kifosztott háziurukat, hogy most vezesse el őket a város határáig, mert Olmedo utait és mellékösvényeit nem igen ismerik. A derék polgár tudta, hogy ezt csak azért teszik, hogy ő ne értesíthesse a rendőrséget, de ellenkezni mégsem mert. A három férfi elhagyta tehát Olmedót és a környék egyik tölgyfaerdejébe mentek. A két ál-barát itt levetette a csuháját és kijelölték áldozatuknak azt az utat, a melyiken ez hazatérhet. A kirabolt gazda csak néhány óra múlva mert a rendőrségen jelentést tenni. A banditák addigra természetesen eltűntek.

A kivégzések hazája. Pekingi hírek azt jelentik, hogy hivatalos becslések szerint a Menyei Birodalomban Sza Csuen tartományban a múlt évben 24,000 kivégzés volt. A kivégzett bűnösök nagy része lopásért, rablásért kapta a halálos büntetést. Tudvalevőleg Khinában sok esetben már a tolvajt is halálbüntetéssel büntetik.

## Szerkesztői üzenetek.

1914. A felvetett kérdés a Szolgálati szabályzat tervezett új kiadásában fog előreláthatóan megoldatni.

**Gyujtogatás.** Nagyon örvendünk, hogy önképzésén annyit fáradoz. — Természetes, hogy ha munkái illovel megütik a megkivánt mértéket, készséggel közöljük. — Legyen nyugodt, mi is ismerjük azokat a bizonyos gyengéket. — Öcsését nem helyezheti el állami segélyvel egy realban sem, legfeljebb tandíjmentességet kaphatna.

8620. Igen.

Tél. Csak akkor viselheti, ha állományparancsilag tárgyalva lesz.

**B. járásörmester.** Elvi okokból nem közölhető.

1880. Azokat az indokokat sorolja föl, melyek önt a kérelem benyújtására készítetik.

Preszka őrház. 1—3. Fegyelmi vonatkozó kérdésekre nem válaszolunk. 4. Öt filléres. 5. A hol megszáradtak. 6. Miért ne, ha szükséges?

F. Á. A bíróság felfogásától függ.

888—33. Nézetünk szerint sikkasztást.

Érdekelt. 8. A nyungdíjazásnál nem vétetik figyelembe.

1912—1. Kérelmét adja elő szolgálati uton.

**Gyöngyvírág.** Két órát.

Bácska. Forduljon az őrsparancsnokához.

XXX. Nem számít a 20%-ra. A rendszer megváltoztatásáról nem tudunk semmit.

1886. 1. Nézetünk szerint a felemelt napi betét fizetendő.

2. Még nincs eldöntve.

**S. csendőr és Lőgerpatony.** Beszerezhető Hein György hadnagyszámvivő urnál Székesfehérvár. Ára 2 korona.

1000. Igen.

M. 1. 1914. 1. Szolgálati ügy. 2. Nemsokára megkapják.

Nagyvárad. A laktanyában tilos a lövöldözés.

**H. B.** Az új nyungdíjtörvény értelmében nem számít be. A beszámítás kérelem ntján sem érhető el.

H. 196. 1. Az illetékes államépítészeti hivatalhoz. 2. Igen.

Vitatkozók. 1. Olvassa el a Szervezeti utasítás 7. §-át. 2. Valószínűleg.

0000. VIII. ker. Üllői ut 4.

1888. T. Gy. A legközelebbi állami vagy községi polgári iskolánál.

L. L. őrmester. Sorsjegye nem nyert. — M. I. Sorsjegye a sorsolási jegyzékben nem fordul elő.

**Talányok megtejtése.** Lapunk ez évi 1. számában közölt fejtörőt helyesen megfejtették 172. Nyertes lett Bosik őrmester, kinek nyeresményét, Erzsébet királyné szanatorium-sorsjegyet, Suchahorára el is küldöttük.

## Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésére.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

☐☐☐ Telefon 153—44. szám. ☐☐☐

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötetése mellett helyeznek el Intézetünkél, 2% (hat) betéti kamattal fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetétek után, mely nyel a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kéri, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamattal fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegeket nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki betétek részvényekre.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezeség mellett vagy zálogos biztosíték ellenében, júnyos kamattal mellett. Utánnyak, intézvények és chekek beszedését vállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Veszünk és adunk értékpapírokat, idegen pénzeket.



# HIVATALOS RÉSZ.

## SZEMÉLYI ÜGYEK.

### Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1914. évi jan. hó 3-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

a m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában tartozó: Sztupár Tivadar csendőr ez. őrmesternek és

Biró Gergely csendőrnek, számos ember életének saját életük kockáztatásával a vizbefrlástól történt megmen-téséért, az *ezüst érdemkeresztet* legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

### Ideiglenes nyugállományba helyezettek:

1914 február hó 1-ével:

Imre Dénes I. számú csendőrkerületbeli járásörmes-ter, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Eszternek.

Pachmajer Róbert V. számú csendőrkerületbeli járásör-mester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rok-kant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Pozsony.

### Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Kövi Pál őrvezető ez. őrmester és Heves Ferencz próbaesendőr, mert egy kóbor cigányok által elköve-tett lólopási ügyben, a gyorsan és czélszerűen beveze-tett nyomozás során, a jogosan és kellő időben, bár eredménytelenül alkalmazott lőfegyverhasználattal, az ellopott lovaknak elhajtását megakadályozták.

Baier József járásörmester, Somogyi András, Mandl József, Nagy József IV. és Horváth János III. csend-őrök, mert a nagy körütekintést igénylő vasuti felszálló-járórszolgálatot egy évnél hosszabb időn át mindenkor nagy buzgalommal, kitartással és teljes odaadással jól teljesítették.

### Járórvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Virág János, Bucsi Zsigmond, Séllei Sándor, Zimmer Ferencz, Schantl Ferencz, Bartók Dániel, Eke János, Gigor Mihály, Nagy Lajos II., Pap Lajos, Komáromi Márton, Kőszegi Ferencz, Buknicz Lajos, Halász Károly, Kovács István I., B. Nagy Gyula, Baranyi Pál, Papp Sándor, Iván János, Mészáros János II., Laczkó Péter, Balogh János, Tóth Kálmán, Kellner Imre, Pozsonyi János, Kocsis János, Major József, Szabó Lajos III., Szücs János II., Gyuk Imre, Faragó Sándor, Galambos András, Bánfi Ferencz, Horváth Imre I. és Virágh György csendőrök.

### Katonai szolgálati jellel elláttattak:

Az I. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel el-láttatott:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában: Haris József járásörmester, 1913 december 21-én.

A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel el-láttattak:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában: Demeter Sándor csendőr ez. őrmester, 1914 január

2-án:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: Cloós János őrvezető ez. őrmester, 1914 jan. 1-én;

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában: Markó Kálmán csendőr ez. őrmester, 1913 december

6-án, Götl Mátyás őrvezető ez. őrmester, 1913 decz. 20-án és Ujpál József őrvezető ez. őrmester, 1913 december 23-án; végül

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában: Blága Mihály csendőr ez. őrmester, 1913 december 13-án.

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában: Balla Sándor csendőr ez. őrmester, 1913 december 29-én.

### Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Janzsó Gyula és Hanek György csendőrök 3—3 drb.; Kalló Péter őrmester, Schön Henrik őrvezető ez. ör-mester, Jánosi Gál, Szlivka Károly csendőr ez. örmes-terek, Aranyosi Ferencz és Olajos Mihály csendőrök 2—2 drb.;

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Szabó Antal és Szórádi Imre csendőrök 3—3 drb., Bürger Mátyás, Csák Gábor őrmesterek, Mészáros Ist-ván I., Mariska György, Vázsonyi János, Péterfi Péter őrvezető ez. őrmesterek, Bartók József, Kéri György, Koplányi Márton és Koska Imre csendőrök 2—2 drb.; végül

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Sarudi Benjamin őrmester 4 drb.; Szávuj István, Ádám Miklós őrmesterek, Csibrán István, Sipos János és Budás György csendőrök 3—3 drb.; Csordás Ferencz, Bleier Rezső, Győrei István járásörmesterek, Pandi Jó-zsef őrmester, Vadász Mihály, Keserű János csendőr ez. őrmesterek, Horváth János, Molnár János, Rózsa Miklós és Mészáros János csendőrök 2—2 drb., 10—10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítették.

### Névváltoztatások:

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Mutu (helyesen Mutul) György próbaesendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1913. évi 207.060/VI—a. számú enge-délye alapján, vezetéknevét «Telcsei»-re változtatta.



Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hang-szert szállítani, mint REMENYI MIHÁLY, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészí-tője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, zsinbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg Reményi legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bementve kitélik Budapestről, Király-u. 58. Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hang-szerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.





A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:  
Kusnyerik János próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1913. évi 212,529/VI - a. számú engedélyo alapján, vezetéknevét «Szilágyi»-ra változtatta.

### Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Tamás Dénes csendőr, Major Polixénával, 1913 decz. 28-án, Szentábrabámon.

Sólyom József csendőr, Árkosi Zéfiával, 1913 decz. 27-én, Alsószentmihályon.

Szabó Elek csendőr, Bakó Máriaival, 1914. jan. 11-én, Alsócsórán.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Vámos István őrsvezető cz. őrmester, Pintér Máriaival, 1913 november 20-án, Torontálkeresztősen.

Németh Károly őrsvezető cz. őrmester, Gergó Erzsébettel, 1913 december 17-én, Kálmáncsán.

Stróbli György őrsvezető cz. őrmester, Würz Annával, 1913 december 7-én, Krassóváron.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Sebestyén János II. csendőr, Komlós Máriaival 1913 december 27-én, Kiskunhalason.

Csala György csendőr, Bedcsula Kláraival, 1913 decz. 21-én, Felsőszentivánon.

Nagy Lajos csendőr, Kovács Ilona Erzsébettel, 1913 december 6-án, Tiszadorogmán.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Kovács Imre II. csendőr cz. őrmester, Sélley Margittal, 1914 január 10-én, Mibályfán.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Fazakas János csendőr, Tamás Máriaival, 1913 nov. 15-én, Bereczken.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Keserü János csendőr cz. őrmester, Varga Rózáival, 1913 december 28-án, Hajdubagoson.

Debreczeni János őrsvezető cz. őrmester, Sebild Máriaival, 1913 december 19-én, Alsósimándon.

Vesza János őrsvezető cz. őrmester, Princzinger Erzsébettel, 1913 november 22-én, Nagykárolyban.

## ÓRAK, ÉKSZEREK, GRAMOFONOK, LEMEZEK RÉSZLETFIZETÉSRE IS!

Legkiválóbb lemezek 2'50 K. részletre 3- K. Míg a készlet tart óriás «Reklám» gramofon, 50 cm.-es ül-érről, 8 lemezzel, térszóróképesre 40.- K. Villamos zseblámpa 2 K. Elan (Bateria) 9 havi égési tartammal 8' 811. Legjobb (benzin, tárgyajtó) 70 811., 2- K és 2'40 K. Valódí Szerm labdik 1-es 3'80, 2-es 4'80, 3-as 5'50, 4-es 6'50, 5-ös 7'50 K. Erősebb 12 rész-ből álló. 1-1 K-val drágább. Liga Szerm, dupla gumóival, 14 K. Angol Football-czipő 9 K-tól felebb, stb. Ezüst «Betűs» gyűrű tőzsaranyozással 80 fillér. 14 karékos aranyból 4'50 korona. Strapa órák 5 koronától felebb. Számátalan előismerő levél.

Épese árjegyzék ingyen.

Új órákért, gramofonokért 10 évi javítástól 5 évi főtállás, Tört évi nyat, ezüstöt veszek vagy becserelek. Tóth József, oronometer és műórák. Szeged, Dugonics-tér 11.



Képes árjegyzék ingyen.

## SZÁNTÓ JÓZSEF

kerékpár, gramofon SZEGEDEN, a városi bérpalotában.

a csendőr-testület 18 év óta az egész országból vásárol nálam. 10,000 előismerő-levél, jeles kiszolgálásalmért:: Elvem: Nem olcsóságokkal versenyezni, hanem kitűnő árut szállítani. :: Egyedüli képviselőtelmi EredetiPathé tőnéki ül beszt. lőgép és lemezei ::



HELIOAL, PREMIER, POST ELON, BRITANIA és he yi kerékpárokból, kerékpár szerelők és gumóikból, csendőrségi varrogépekből, óriási választék mindenker. Lemez választékot készséggel küldök. Képes nagy árjegyzék és kotta-jegyzék díjtalan :: :: :

Eredeti gramfon-tűs gép és angyalos lemezek. Pontos címet kérek, mert több hasonlóvű egyén van Szegeden.

## Czimbalom



Számos kitüntetés a jó munkáért. Árjegyzék ingyen.

Legújabb szabad, a zsidó zenei részlete is. Csodaerős, tisztán hangzó gramofon (besztőlőgép) 25 korona s feljebb. - Hozza Fedák Sári, Király, Rozsa, Bercei, Bonch, Caruso-tól legújabb lemezek 2 K 50 f. Hegedűk világírú mesterek hű utánzatai.

Fuvolák, tőrogatók, sziták, harmonikák stb. Hürok. Javítás műterem stb.

**Mogyorossy Gyula**

kir. szab. hangszergyár, Bpest, VII., Rákóczi-ut 71.

# VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Gyár-u. 26. sz. (Gyár-utca és Horn Ede-utca sarkán.)

Szíves tudomásul, hogy üzlethelyiségünket, 1913. évi november hó 1-én VI. ker., Gyár-utca 26. szárn alá (Gyár-utca és Horn Ede-utca sarkán) helyeztük át.

Új árjegyzékünk megjelent, azt kívánatra minden őrsnek megküldjük. 1914-re szóló, közkeveltségnek örvendő előjegyzési naptárainkat rendelőknek ingyen küldjük meg.

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok és felszerelési cikkek legnagyobb raktára.